

Vlaams
Parlement

ingediend op **1611** (2017-2018) – Nr. 2
19 juni 2018 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid
uitgebracht door Willy Segers en Kurt De Loor

over het ontwerp van decreet

houdende wijziging van diverse bepalingen
van het Provinciedecreet van 9 december 2005

Samenstelling van de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid:

Voorzitter: Mercedes Van Volcem.

Vaste leden:

Sofie Joosen, Bert Maertens, Marius Meremans, Willy Segers, Nadia Sminate, Peter Wouters;
Bart Dochy, Michel Doomst, Ward Kennes, Koen Van den Heuvel;
Marnic De Meulemeester, Mercedes Van Volcem;
Kurt De Loor, Els Robeyns;
Ingrid Pira.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Paul Cordy, Andries Gryffroy, Lies Jans, Kris Van Dijck, Karim Van Overmeire;
Jan Durnez, Martine Fournier, Katrien Partyka, Joris Poschet;
Lydia Peeters, Bart Somers;
Jan Bertels, Yasmine Kherbache;
Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Chris Janssens;
Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

1611 (2017-2018) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Toelichting door Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding	4
1.1. Situering	4
1.2. Inhoudelijk	4
2. Algemene bespreking	5
3. Stemmingen.....	8

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid besprak op 12 juni 2018 het ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het Provinciedecreet van 9 december 2005.

1. Toelichting door Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

1.1. Situering

Minister *Liesbeth Homans* verklaart dat dit ontwerp van decreet vooral een doorvertaling is van het decreet over het lokaal bestuur (DLB) naar het Provinciedecreet.

De eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet gebeurde op 2 februari 2018. Nadien volgde een onderhandeling in het Comité C1 op 14 maart 2018. Op 23 mei 2018 leverde de Raad van State zijn advies af en op 1 juni 2018 volgde de definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet door de Vlaamse Regering. Doorheen het traject was er op verschillende momenten overleg met de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP).

1.2. Inhoudelijk

1.2.1. Politieke organisatie

Er wordt meer ruimte voor autonomie geboden. Inzake de installatievergadering van de provincieraad bijvoorbeeld was voordien een vaste datum, uur en plaats bepaald (eerste werkdag december, 10u op provinciehuis). Voortaan kan dit gebeuren tijdens een van de eerste vijf werkdagen van december. Vroeger moest de vergadering van de provincieraad verplicht openbaar worden gemaakt op het provinciehuis. Die vereiste wordt nu geschrapt.

De provincieraad wordt versterkt. Naast notulen komt er namelijk een zittingsverslag dat de essentie van de tussenkomsten moet vermelden. Brieven die gericht zijn aan de voorzitter van de provincieraad, maar bedoeld zijn voor raadsleden, moeten verplicht worden kenbaar gemaakt aan de raadsleden. Dit geldt ook met betrekking tot auditverslagen.

1.2.2. Personeel

Het administratief beroep tegen een tuchtstraf werkt niet langer schorsend. Vroeger was dat wel het geval. Bij hoogdringendheid kan de provinciegriffier preventief schorsen, dit in tegenstelling tot vroeger. Aangezien hij verantwoordelijk is voor het dagelijks personeelsbeleid, is de provinciegriffier de meest geschikte persoon om dringende maatregelen te nemen in het geval de aanwezigheid van het personeelslid onverenigbaar is met het belang van de dienst. De tuchtonderzoeker kan personeel zijn van een andere provincie of van een verzelfstandigde entiteit. Vroeger kon het enkel een personeelslid van de eigen provincie zijn.

1.2.3. Beleids- en beheerscyclus

Het budget wordt geïntegreerd in het meerjarenplan en is daardoor geen afzonderlijk beleidsrapport meer. Beleidsrapporten zijn het meerjarenplan, de aanpassingen aan het meerjarenplan en de jaarrekening.

De deputatie moet minstens een keer tussentijds rapporteren aan de provincieraad, dit om te garanderen dat de raad de realisatie van de beleidsdoelstellingen

kan opvolgen. In welke vorm en wanneer de tussentijdse opvolgingsrapportering moet gebeuren, bepaalt de raad zelf.

1.2.4. Toezicht

De aanpassingen in het verlengde van het DLB hebben tot doel sneller rechtszekerheid te verkrijgen door het evolueren van een tweetrapstoezicht naar een eentrapstoezicht. Dit betekent het einde van de zogenaamde getrapte procedure.

De figuur van de schorsing verdwijnt. De beslissing van de toezichthoudende overheid zal dus altijd ofwel een vernietiging zijn, ofwel niets. De doorlooptijd wordt verkort tot dertig dagen. In de oude procedure van schorsing, handhaving en vernietiging was de doorlooptijd uiteraard langer, hetgeen ervoor zorgde dat het langer duurde vooraleer de burger rechtszekerheid kreeg. Nieuw is ook dat de 'van rechtswege nietigheid' kan worden ingeroepen ingeval een provincieoverheid nalaat opgevraagde besluiten te bezorgen aan de toezichthoudende overheid.

Gekoppeld aan de vereenvoudiging van de toezichtprocedure, wil men de actieve openbaarheid stimuleren. Zo wordt bepaald welke besluiten men actief openbaar moet maken via de webstek. Het gaat om de lijst van besluiten, namelijk een lijst met korte inhoud van de besluiten van de provincieraad, de raden van bestuur van de autonome provinciebedrijven en de deputatie. Sommige besluiten zelf moeten integraal online worden bekendgemaakt, bijvoorbeeld de reglementen en verordeningen van de provincieraad. Op de dag van de publicatie moet een kennisgeving gebeuren aan de toezichthoudende overheid hiervan. De toezichtstermijn begint te lopen op de dag van publicatie en kennisgeving.

2. Algemene bespreking

Kurt De Loor zegt dat sp.a voorstander is van een uniformisering en maximale transparantie van het bestuur. Dit komt de dienstverlening ten goede, zowel naar de burgers als naar de ondernemingen. Het Provinciedecreet wordt nu afgestemd op de aanpassingen die eerder het DLB doorvoerde. Niettegenstaande het uitgangspunt van dit ontwerp van decreet een goede zaak is, namelijk dat de regels die gelden voor gemeenten, steden en provincies zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd, heeft de spreker toch een aantal bedenkingen en vragen.

Hij ziet een zekere complexiteit inzake de inwerkingtreding. De toegankelijkheid en dus ook de toepasselijkheid van het Provinciedecreet wordt er niet eenvoudiger op, wat in tegenstelling is met de oorspronkelijke doelstelling van het Provinciedecreet van 2005. Op basis van de voorliggende stukken worden zes data aangebracht in het decreet, gecombineerd met nog eens extra door de Vlaamse Regering te bepalen data. Daarenboven moet dit gecombineerd worden met eerdere aanpassingen van het Provinciedecreet die nog in werking moeten treden. De spreker vraagt dit alles op een rijtje te zetten want het is voor de provincieraadsleden niet evident dit alles te behappen.

De minister zegt dat zij het Provinciedecreet wil afstemmen op het DLB, maar die lijn wordt niet consequent doorgetrokken. Wat is daarvan de reden? Waarom werd de naam van het decreet niet gewijzigd in het decreet over het bovenlokaal bestuur? Het voeren van een bovenlokaal beleid is immers de kern van de taakstelling van het provinciaal bestuursniveau. Een dergelijke wijziging zou tot gevolg hebben dat er een mooi aansluitend geheel tot stand komt, namelijk een decreet over het lokaal bestuur en een decreet over het bovenlokaal bestuur.

Waarom wordt de benaming 'provinciegriffier' niet omgezet in de nieuwe benaming van de topambtenaar van de gemeenten, namelijk algemeen directeur? Een provinciegriffier is de manager van zijn of haar provincie. Hetzelfde geldt voor de benaming van de financieel beheerder, namelijk financieel directeur. Dit zou de uniformiteit en de duidelijkheid ten goede komen.

De spreker vindt in dit ontwerp van decreet zaken terug die in feite bij andere bevoegdheidsdomeinen behoren. Hij verwijst bijvoorbeeld naar het statuut en de werking van de arrondissementscommissaris.

In het decreet over het lokaal bestuur wordt er in artikel 392, derde lid, aandacht besteed aan interbestuurlijke samenwerking. Die tekst is daar sowieso al precair uitgewerkt, maar in dit ontwerp van decreet wordt er totaal geen rekening gehouden met interbestuurlijke samenwerking, hetgeen merkwaardig is.

Tot slot meent de spreker te weten dat er problemen zijn met de afstemming van het statuut van de provinciegriffier met het statuut van algemeen directeur op gemeentelijk niveau. Wat is in dat dossier de stand van zaken?

Marnic De Meulemeester verwijst naar de aanpassingen die via het DLB werden doorgevoerd. Die worden doorgetrokken naar de provincies en dat is een goede zaak. Open Vld heeft hierover geen verdere opmerkingen en zal het ontwerp van decreet goedkeuren.

Ingrid Pira stelt vast dat hierbij het Provinciedecreet wordt afgestemd op het DLB. Groen heeft zich bij de stemming over dat laatste decreet onthouden en zal dat ook vandaag doen, te meer omdat de fractie het niet eens is met sommige bepalingen uit het ontwerp van decreet. Zo wordt artikel 187 van het Provinciedecreet opgeheven, waardoor het optreden in rechte door inwoners van de provincie niet meer mogelijk zal zijn. Daardoor verdwijnt een waarborg op het recht op een gezond leefmilieu.

Minister *Liesbeth Homans* antwoordt dat de vragen van Kurt De Loor redelijk gelijklopen met opmerkingen van de VVP die in de loop van de onderhandelingen aan bod kwamen. De minister is van oordeel dat een naamswijziging naar een decreet Bovenlokaal Bestuur absoluut niet aan de orde is. Het Provinciedecreet is het organieke decreet dat de werking van de provincies regelt. 'Provinciedecreet' is dan ook de enige logische naam hiervoor.

Het wijzigingsdecreet bevat inderdaad geen nieuwe bepalingen inzake interbestuurlijke verhoudingen. De VVP zou graag een decretale mogelijkheid zien ontstaan voor interbestuurlijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheden. De minister zegt dat de scope van dit ontwerp van decreet het doorvertalen is van de wijzigingen van het DLB voor zover ze relevant zijn voor de provincies. Het creëren van een nieuwe mogelijkheid voor de provincies om interbestuurlijke rechtspersonen op te richten of eraan te kunnen deelnemen, valt hier niet onder. Daarnaast zou dit een tegengestelde beweging zijn ten opzichte van eerder beleid. De aanpassing van de regels inzake intergemeentelijke samenwerking voorziet een terugtrekking van de provincies uit die samenwerkingsverbanden. Het nu de mogelijkheid geven om zelf initiator te zijn voor andere interbestuurlijke vehikels zou haaks staan op de eerdere beslissingen. Indien de provincies willen samenwerken, kan dat voor de grondgebonden bevoegdheden op projectmatige basis. Hiervoor nieuwe rechtspersonen oprichten is niet nodig en zelfs overbodig.

De minister vindt de opmerking over de moeilijke inwerkingtreding van het decreet vreemd. Bij de inwerkingtredingbepalingen werd de analogie met het DLB volledig doorgetrokken. Net als bij dat decreet is er een principiële datum van inwerkingtreding, namelijk 3 december 2018 voor de provincies (1 januari 2019 voor het

DLB). Een aantal artikelen treedt in werking op 14 oktober 2018, dit met het oog op de organisatie van de provincieraadsverkiezingen van die dag. Daarnaast zijn er andere artikelen, bijvoorbeeld over de beleids- en beheerscyclus, die op een andere datum in werking treden, met name op 1 januari 2019, op 1 januari 2020 en op 1 januari 2021. Dit is absoluut niet meer of minder complex dan de inwerkingtreding van het DLB.

De minister zegt dat de provinciegouverneur nog steeds een orgaan van de provincie is. Zo wordt de deputatie door de provinciegouverneur voorgezeten. De bepalingen inzake taken en statuut van de provinciegouverneur horen dan ook thuis in het Provinciedecreet. Aangezien de arrondissementscommissarissen hun taken uitoefenen onder het gezag van de provinciegouverneur, die aan hen bepaalde opdrachten kan opdragen, is het niet meer dan logisch dat ook die bepalingen zijn opgenomen in het Provinciedecreet.

Waarom werd het decreet over het lokaal bestuur niet doorgetrokken met betrekking tot de benaming van de functies van algemeen en financieel directeur? De minister verklaart dat de algemeen directeur en de financieel directeur bij de lokale besturen nieuwe functies zijn, dit ingevolge de integratie van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) in de lokale besturen. Dit maakte het relevant en aangewezen om ook een nieuwe naam te voorzien. Van een integratie of nieuwe functies is bij de provincies geen sprake. Daarom is het behoud van de termen provinciegriffier en financieel beheerder eigenlijk de logica zelve.

Tot slot gaat de minister in op de vraag over de problemen met afstemming van het statuut van de provinciegriffier met het statuut van algemeen directeur op gemeentelijk niveau. Volgens haar betreft het eigenlijk een pleidooi om de loonsverhoging van de algemeen directeur en de financieel directeur door te trekken naar de provinciegriffier. Zij stelt dat de situatie bij de lokale besturen fundamenteel anders is dan bij de provincies. Door de integratie van OCMW en gemeente krijgen alle leidinggevende gemeentelijke ambtenaren per definitie twee rechtspersonen onder hun vleugels, namelijk gemeente en OCMW. Dit wezenlijk verschil met vroeger kan het hogere salaris voor de leidinggevenden verantwoorden. Bij de provincies is er absoluut geen nieuwe bestuurlijke situatie. Het takenpakket van de provinciegriffier en de financieel beheerder ondergaat geen wijzigingen. Bovendien is er het feit dat de provinciale taakstelling beperkt werd tot de grondgebonden bevoegdheden, zodat ook het takenpakket van de provinciegriffiers is verminderd. In deze context kan een loonsverhoging niet worden gerechtvaardigd.

Kurt De Loor vindt dat de minister eens te meer uit haar rol valt door haar denigrerende manier van antwoorden. Sedert wanneer is het niet gepast om als Vlaams volksvertegenwoordiger de Vlaamse Regering te controleren? De minister treedt ook denigrerend op tegen organisaties die haar partner zouden moeten zijn, zoals de provincies, de lokale besturen enzovoort. De spreker betreurt dit. Als parlementsleden en organisaties dezelfde vragen stellen, zou het wel eens kunnen zijn dat die terecht zijn.

Minister *Liesbeth Homans* antwoordt dat zij heel uitgebreid heeft geantwoord op de gestelde vragen.

Kurt De Loor meent dat de minister een eigen interpretatie heeft gegeven aan zijn vraag over het statuut van de provinciegriffier. Hij ontkent dat hij een pleidooi heeft gehouden voor een loonsverhoging. Wel heeft hij naar de stand van zaken geïnformeerd. Het is een minister onwaardig dat zij daar bepaalde suggesties aan heeft verbonden.

3. Stemmingen

De artikelen 1 tot 229 en het geheel van het ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het Provinciedecreet van 9 december 2005 worden aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Mercedes VAN VOLCEM,
voorzitter

Willy SEGERS
Kurt DE LOOR,
verslaggevers